

siai todėl, kad tokie pat skoliniai yra ir baltų žodžiai, gauti per slavus (2,16,23,27) ar be jų tarpininkavimo (2⁸,14), nors ir čia, žinoma, pasitaiko atsitiktinio panašumo atveju (12,26).

Žinodamas, kad slavų kalbų žodžių panašumas į baltų kalbų žodžius gali būti interpretuojamas kuo įvairiausiai, kiekvienu panašumo atveju tyrinėtojas turėtų būti apdairus ir slavų žodį skelbti esant baltizmu tikrai objektyviai apsvarstęs visus esamus ar galinčius būti alternatyvinius aiškinimus ir įsitikinęs, kad baltiškoji etimologija tikrai pranašesnė už tokią, pagal kurią slavų žodis yra arba namiškis, arba iš kur kitur (ne iš baltų) paskolintas. Tai vienintelis patikimas būdas apsisaugoti nuo pseudo-baltizmų antplūdžio, kurio svarbiausias šaltinis yra mėgėjiškas, o ne tikrai mokslinis slavų kalbų leksikos baltizmų tyrinėjimas.

PSEUDOBALTISMEN DER SLAWISCHEN SPRACHEN

Zusammenfassung

Die Entwicklung der Erforschung der lexikalischen Baltismen in den slawischen Sprachen wurde in den letzten Jahrzehnten auch von einer negativen Erscheinung begleitet: es vergrößerte sich die Zahl solcher Wörter, die ohne Grund für Baltismen anerkannt werden. Nach der Übersicht von solchen Pseudobaltismen ist ersichtlich, daß etwa die Hälfte davon echte slawische Wörter (Nr. 1, 3, 4, 6–9, 17–22), die andere Hälfte verschiedene (aber nicht baltische) Entlehnungen sind. Die größere Hälfte der Pseudobaltismen ist nur zufällig entsprechenden baltischen Wörtern ähnlich (ihrer Form und Bedeutung nach).

SMULKMENA

LVI

Daukšos raštuose daugiskaitos adesyvas turi *laukuosempi* tipo formas. Oksitonai dažniausiai (91% visų pavyzdžių) kirčiuoja skiemenį *sem*. Priegaidė neaiški. Straipsnyje *Baltistica*, t. 18, sąs. 1., p. 32 rekonstravau akūtą, taigi *-uoésmp*, dėl neva čia glūdinčios postpozicijos **én*. Tačiau iš akių išleidau aplinkybę, jog adesyvas *laukuosempi*, kaip ir senesiuose raštuose reti *laukuosumpi*, *laukuosampi* tipo variantai, turi *m* greičiausiai iš aliatyvo *laukuŃpi* (tai aptarta minėtame straipsnyje, žr. p. 30–32), taigi iš aliatyvo galėjo būti perimtas ir cirkumfleksas. Dabartinėse tarmėse daugiskaitos adesyvo formos nebevertojamos. Težinomi du pavyzdžiai iš Lazūnų: *juosemp* ‘pas juos’ (J. Jablonskio raštuose) ir *jŃsemp* ‘pas jus’ (užrašė A. Laigonaitė). Pirmasis nekirčiuotas, o antrasis turi šaknies kirtį. Taigi adesyvo formų pabaigos *-uosempi*, kaip ir *-uosumpi*, *-uosampi*, priegaidė iš tikrųjų nėra nustatyta.

Z. Zinkevičius